Dosarul: nr.2a-1221/23(2-22156121-02-2a-30032023)
Prima instanță: Judecătoria Criuleni (sediul Dubăsari), judecător - A. Cerbu

D E C I Z I E

05 iulie 2023 municipiul Chişinău

Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Chişinău

Avînd în componenţă:
Preşedintele şedinţei, judecătorul Victoria Sîrbu
Judecătorii: Anatol Pahopol și Dorin Dulghieru
Grefier Tinca Zagorodnîi

examinând în ședință publică, apelul declarat de *****, în pricina civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de *****împotriva lui *****, intervenient accesoriu DASPF Dubăsari cu privire la desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copiilor minori, încasarea pensiei de întreținere a copiilor minori și încasarea pensiei de întreținere a fostului soț, împotriva hotărîrii Judecătoriei Criuleni (sediul Dubăsari) din 30 decembrie 2022, prin care acțiunea a fost admisă integral,-

A C O N S T A T A T:

Pretențiile reclamanților:

1. La data de 26.10.2022, *****s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva lui *****, intervenient accesoriu DASPF Dubăsari cu privire la desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copiilor minori, încasarea pensiei de întreținere a copiilor minori și încasarea pensiei de întreținere a fostului soț.
2. În motivarea acțiunii, a indicat că, la data de ***** a fost încheiată căsătoria între *****şi *****, care a fost înregistrată la organul de stare civilă, Primăria *****, r-nu*****), sub nr. 4.
3. Notează că, în timpul căsătorii, la data de ***** s-a născut copilul *****, și la data de *****, s-a născut copilul *****.
4. Susține că, după încheierea căsătoriei soții au locuit în satul *****, *****, luând spațiul locativ în chirie, iar ulterior în anul 2007, au procurat casa proprie în același sat, unde au locuit împreună.
5. Indică că, în primii ani de căsătorie relațiile în familia acestora erau normale,

soțul activa în calitate de profesor- ,,educația muzicală”, la gimnaziul Răculești, raionul Criuleni (locul de bază), iar prin cumul activa la mai multe instituții preșcolare și școlare din satele și raioanele Criuleni și Dubăsari.
6. Menționează că, în anul 2021 relațiile în familie s-au înrăutățit, reclamanta a aflat că soțul are relații cu altă persoană, despre aceasta i-a comunicat el personal și a părăsit familia. Din acest motiv în relațiile acestora s-a creat o atmosferă insuportabilă, de neînțelegere și certuri.
7. Indică reclamanta că la moment locuiește cu copii în casa părinților săi, în satul Holercani, *****, unde dispune de condiții normale de trai și educarea copiilor.
8. Consideră, că după desfacerea căsătoriei, locul de trai a copiilor urmează să fie stabilit cu reclamanta.

9. Susține că, menținerea familiei nu mai este posibilă, cale de împăcare nu există, fapt pentru care și solicită instanței de judecată, desfacerea căsătoriei între ei, fără acordarea unor termene de conciliere.
10. În continuare indică că, pe parcursul ultimelor săptămâni de când locuiesc separat, soțul nu a transmis sume bănești pentru întreținerea materială a copiilor minori, însă cât privește întreținerea materială a copiilor minori, după desfacerea căsătoriei, cu pârâtul lipsește un contract, nu au ajuns la un consens în cazul dat, ultimul nici nu dorește de a discuta pe această întrebare, motiv din care reclamanta, solicită încasarea pensiei de întreținere pe cale judecătorească în baza art.75, 76 din Codul familiei.
11. Relevă că, pârâtul *****, are profesie, este angajat în câmpul muncii, și consideră oportun și întemeiat de a solicita încasarea pensiei de la pârât în mărimea de 1/3 din toate veniturile pârâtului pentru 2 copii minori.
12. Invocă reclamanta că, în timpul căsătoriei aceasta a avut comportament corespunzător, a avut grijă de copil, a suportat și suportă toate cheltuielile pentru întreținerea sa şi a copilului, de aceia luând în considerație că pârâtul este angajat în câmpul muncii are venituri corespunzătoare, consideră oportun de a-l obliga pe ***** să achite în beneficiul reclamantei, cuantumul sumei de întreținere până la atingerea vârstei de 3 ani a copilului *****, în mărimea de 1000 lei lunar.
13. Astfel, solicită reclamanta desfacerea căsătoriei între *****şi *****, încheiată la data ***** şi înregistrată în Registrul actelor de stare civilă sub nr.04; stabilirea domiciliul copiilor minori, *****, născut la *****, și *****, născut la *****, cu mama - *****; încasarea din contul lui ***** în folosul *****, pensia de întreținere a copiilor minori *****, născut la *****, și *****, născut la *****, în mărime de 1/3 din toate veniturile pârâtului până la atingerea majoratului copiilor minori; încasarea de la ***** suma fixă de 1000 lei pentru întreținere fostului soț *****, pînă la atingerea a lui *****, născut la *****, a vârstei de 3 ani și încasarea

de la ***** în beneficiul *****, a cheltuielilor de judecată.

Poziția instanței de fond:

14. Prin hotărîrea Judecătoriei Criuleni (sediul Dubăsari) din 30 decembrie 2022, s-a admis integral cererea de chemare în judecată depusă de *****împotriva lui *****, intervenient accesoriu DASPF Dubăsari cu privire la desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copiilor minori, încasarea pensiei de întreținere a copiilor minori și încasarea pensiei de întreținere a fostului soț. S-a desfăcut căsătoria încheiată între ***** şi *****la Primăria s.*****, r-*****, înregistrată la data de *****, sub nr.04. S-a stabilit domiciliul copiilor minori *****, născut la ***** și *****, născut la *****, la domiciliul mamei *****. S-a încasat din contul lui *****, în beneficiul *****, pensia de întreținere a copiilor minori *****, născut la ***** și *****, născut la *****, în cuantum de 1/3 lunar din salariu sau alte venituri, începând cu data de 26.10.2022, până la atingerea majoratului de către copiii minori. S-a încasat din contul lui ***** în beneficiul *****, pensia de întreținere pentru fostul soţ, în cuantum de 1 000 lei lunar, până la atingerea vârstei de 3 de către copilul minor *****, născut la *****. S-a încasat de la ***** în beneficiul statului, taxa de stat în sumă de 510 lei. S-a încasat de la *****, în beneficiul ***** cheltuielile de judecată în sumă de 150 lei.

Solicitarea apelanților:

15. Nefiind de acord cu soluția instanței de fond, la data de 17.01.2023, ***** a depus apel împotriva hotărîrii Judecătoriei Criuleni (sediul Dubăsari) din 30 decembrie 2022, solicitând casarea integrală a hotărârii instanței de fond cu trimiterea cauzei la rejudecare.

Argumentele participanților la proces:

16. În motivarea apelului, apelantul ***** a invocat că nu este de acord cu hotărârea contestată, o consideră neîntemeiată și urmează a fi casată.

17. Menționează apelantul ***** că, nu a cunoscut despre depunerea cererii de chemare în judecată și examinarea cauzei în prima instanță, respectiv a fost în imposibilitate de a cunoaște despre examinarea cauzei respective și emiterea unei hotărâri judecătorești în privința sa.

18. Consideră că, în speță este posibil de a transmite cauza la rejudecare în prima instanță, cu acordarea apelantului posibilității de a prezenta poziția sa în prima instanță, de a prezenta probe și de a se bucura de dreptul la un recurs efectiv, în cazul în care nu va fi de acord cu soluția pronunțată.

19. Totodată menționează că, în perioada examinării cauzei nu era angajat în câmpul muncii, nu avea veniturile pe care intimata le-a prezentat, fapt ce se confirmă prin Ordinul nr.16-p din 17.10.2022 eliberat de Ministerul Educației și Cercetării Consiliului Raional Criuleni, Gimnaziul Răculești.

20. În această formulă a indicat că, stabilirea pensiei de întreținere a copiilor minori a fost una inechitabilă în raport cu situația materială a sa.

21. La fel susține că, nu a fost luat în considerație faptul că în toată această perioada a susținut financiar copiii cât și pe intimată.
22. Astfel, consideră apelantul ***** că poate fi stabilită pensia de întreținere a copiilor minori într-o sumă bănească mai mică.
23. În ședința de judecată apelantul ***** și reprezentantul apelantului *****, avocatul Maria Istrati au susținut cererea de apel, solicitând casarea hotărârii instanței de fond cu trimiterea cauzei la rejudecare.
24. Totodată, apelantul ***** a menționat că este în dezacord cu stabilirea de către instanța de fond a pensiei de întreținere pentru copii minori și că este de acord să achite pensia de întreținere a copiilor minori în sumă bănească fixă în mărime de 1000 lei pentru fiecare copil minor, până la atingerea majoratului copiilor minori.
25. Intimata *****și avocatul Vasile Tripac în interesele intimatei ***** în ședința de judecată au solicitat respingerea cererii de apel cu menținerea hotărârii instanței de fond fără modificări.
26. Reprezentantul intervenientului accesoriu DASPF Dubăsari fiind citat legal despre data, ora și locul examinării cauzei, nu s-a prezentat, nu a anunțat instanța despre motivele neprezentării, precum și nu a solicitat examinarea cauzei în lipsă, motiv pentru care, în ordinea art.art.206, 379 CPC, Colegiul civil a dispus examinarea cauzei în lipsa acestuia.

Termenul de declarare a apelului:

27. În conformitate cu art.362 alin.(1) din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.
28. Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ consideră apelul împotriva hotărîrii primei instanţe ca fiind depus în termen, or, hotărârea Judecătoriei Criuleni (sediul Dubăsari) din 30 decembrie 2022 a fost contestată cu apel de către ***** la data de 17.01.2023, astfel încât apelul din speță fiind declarat în interiorul termenului de contestare legal.

Aprecierea instanţei de apel:

29. Audiind participanții la proces, studiind materialele cauzei, Colegiul civil consideră apelul întemeiat şi care urmează a fi admis, cu casarea parțială a hotărîrii primei instanțe, reieșind din următoarele considerente.
30. În conformitate cu prevederile art.385 alin.(1) lit.c) CPC, instanţa de apel, după ce judecă apelul, este în drept să admită apelul şi să caseze integral sau parțial hotărîrea primei instanțe, emițând o nouă hotărîre.
31. Potrivit dispozițiilor art.386 CPC, (1) hotărîrea primei instanțe se casează sau se modifică de instanţa de apel dacă: a) circumstanțele importante pentru

soluționarea cauzei nu au fost constatate şi elucidate pe deplin; b) circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei, pe care prima instanţă le consideră constatate, nu au fost dovedite cu probe veridice şi suficiente; c) concluziile primei instanțe, expuse în hotărîre, sînt în contradicție cu circumstanțele cauzei; d) normele de drept material sau normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat. (2) O hotărîre legală în fond nu poate fi casată numai din motive formale.

32. Potrivit dispozițiilor art.118 alin.(1) CPC, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor şi obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

33. Articolul 130 alin.(1) CPC statuează că, instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

34. Din textul art.240 alin.(1) CPC se desprinde că, la deliberarea hotărîrii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluționării cauzei şi admisibilitatea acțiunii.

35. În conformitate cu prevederile art.373 alin. (1), (2) și (5) CPC, instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor şi obiecțiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanță. În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanțele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea cauzei, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces. Instanţa de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

36. Astfel, prevederile legale enunțate în mod expres obligă instanţa de apel să verifice circumstanțele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum şi cele care nu au fost stabilite şi este obligată să verifice legalitatea hotărîrii în întregul ei şi să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

37. Din optica celor enunțate Colegiul reține că, sarcina instanţei de apel derivă din dispozițiile art.373 CPC în condițiile în care instanţa de fond a soluționat fondul cauzei, cu expunerea argumentelor în vederea admiterii sau respingerii acțiunii în raport cu concluziile reținute de către aceasta.

38. Totodată, Colegiul civil reține că instanţa de apel, potrivit regulilor unui proces echitabil, reţinându-se rolul determinant al concluziilor sale, are obligația să examineze efectiv problemele esențiale care îi sunt supuse aprecierii şi să nu se limiteze la însușirea motivelor instanţei inferioare. (Hirro Balani c. Spaniei,

nr.18064/91 din 09.12.1994 §27; Georgiadis c. Greciei nr.21522/93 din 29.05.1997 §43).
39. Așadar, Colegiul civil verificând în raport cu prevederile art.art.238-241 CPC, legalitatea şi temeinicia hotărîrii primei instanțe, constată că aceasta urmează a fi casată parțial, or instanţa de fond în mod eronat a elucidat şi constatat anumite circumstanțe ale cauzei, nu a verificat şi apreciat obiectiv probele prezente la materialele cauzei în vederea admiterii a acțiunii din speță, aplicând eronat legislația pertinentă ce guvernează raportul litigios.
40. În conformitate cu prevederile art.5 alin.(1) CPC, orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanță judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile şi interesele legitime.
41. În contextul pretențiilor deduse judecării instanța de apel reține că, potrivit art.9 Cod civil, (1) drepturile şi obligațiile civile apar în temeiul legii, precum şi în baza actelor persoanelor fizice şi juridice care, deşi nu sînt prevăzute de lege, dau naștere la drepturi şi obligații civile, pornind de la principiile legislației civile. (2) Drepturile şi obligațiile civile apar: a) din contracte şi din alte acte juridice; b) din acte emise de o autoritate publică, prevăzute de lege drept temei al apariției drepturilor şi obligațiilor civile; c) din hotărîre judecătorească în care sînt stabilite drepturi şi obligații; d) în urma creării şi dobîndirii de bunuri în temeiuri neinterzise de lege; e) în urma elaborării obiectelor de proprietate intelectuală; f) în urma cauzării de prejudicii unei alte persoane; g) în urma îmbogățirii fără justă cauză; h) în urma altor fapte ale persoanelor fizice şi juridice şi a unor evenimente de care legea leagă apariția unor efecte juridice în materie civilă.
42. Totodată, potrivit art.10 alin.(1) Cod civil, persoanele fizice şi juridice participante la raporturile juridice civile trebuie să îşi exercite drepturile şi să îşi execute obligațiile cu bună-credință, în acord cu legea, cu contractul, cu ordinea publică şi cu bunele moravuri. Buna-credință se prezumă pînă la proba contrară.
43. Articolul 16 Cod civil indică cert că,(1) apărarea dreptului civil se face, în condițiile legii, prin: a) recunoaşterea dreptului; b) restabilirea situației anterioare încălcării dreptului şi suprimarea acțiunilor prin care se încalcă dreptul sau se creează pericolul încălcării lui; c) constatarea sau, după caz, declararea nulității actului juridic; d) declararea nulității actului emis de o autoritate publică; e) impunerea la executarea obligației în natură; f) autoapărare; g) repararea prejudiciului patrimonial şi, în cazurile prevăzute de lege, a celui nepatrimonial; h) încasarea dobînzii de întîrziere sau, după caz, a penalității; i) rezoluțiunea sau modificarea contractului; j) neaplicarea de către instanţa de judecată a actului ce contravine legii emis de o autoritate publică; k) alte căi prevăzute de lege. (2) Metodele de apărare prevăzute la alin.(1) pot fi invocate dacă sînt întrunite condițiile stabilite de lege şi, după caz, de actul juridic pentru aplicarea acestora.

44. La caz, Colegiul civil a stabilit că, potrivit certificatului de căsătorie seria CS-V nr.*****, la data de *****, a fost încheiată căsătoria între ***** și *****la Primăria *****, r-nu*****, sub nr.4 (f.d.8).
45. Din căsătorie soții ***** și *****, au în comun doi copii minori, ***** născut la ***** și *****, născut la *****.
46. Colegiul civil notează că, apelantul *****, a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând casarea hotărârii primei instanțe cu remiterea cauzei la rejudecare.
47. Totodată, prin cererea de apel apelantul și-a exprimat dezacordul cu hotărârea primei instanțe în partea modalității de încasare a pensiei de întreținere pentru copii minori, astfel Colegiul civil se va expune doar la aceste aspect.
48. Cu referire la alegațiile apelantului precum că, nu a fost citat legal despre data, ora și locul examinării cauzei în instanța de fond, Colegiul le consideră nejustificate, or, toate citațiile expediate în adresa acestuia au fost recepționate, fapt conformat prin avizele de recepție anexate la materialele cauzei (f.d.18, 27).
49. Mai mult ca atât, la materialele cauzei a fost anexată o cerere din numele Tamarei Ignat, mama pârâtului/apelant *****, prin care s-a solicitat acordarea unui termen de împăcare a părților, înscris care îm nod cert atestă faptul că pârâtul cunoștea despre existența litigiului aflat pe rolul instanței de judecată. (f.d. 19).
50. Astfel, Colegiul civil reține că nu există temeiuri prevăzute al art.388 alin.(1) lit.b) CPC, de a trimite pricina spre rejudecare în primă instanţă.
51. Referitor la pretenția privind încasarea pensiei de întreținere a copiilor minori, Colegiul reține că, conform art. 58 alin. (1) Codul familiei ”părinții au drepturi și obligații egale față de copii, indiferent de faptul dacă copiii sunt născuți în căsătorie sau în afara ei, dacă locuiesc împreună cu părinții sau separat”.
52. Potrivit prevederilor art.74 alin.(1) din Codul familiei, părinții sunt obligați să-şi întreţină copiii minori şi copiii majori inapți de muncă care necesită sprijin material.
53. În conformitate cu dispozițiile art.75 alin.(1) şi (3) din Codul familiei, pensia de întreținere pentru copilul minor se încasează din salariul şi/sau din alte venituri ale părinților în mărime de 1/4 - pentru un copil, 1/3 - pentru 2 copii şi 1/2 - pentru 3 şi mai mulți copii. În cazul în care unii copii rămîn cu un părinte, iar alţii - cu celălalt, pensia de întreținere plătită în favoarea părintelui mai puțin asigurat se stabilește într-o sumă bănească fixă, determinată conform art.76.
54. În textul art.76 din Codul familiei se desprinde cert că, în cazurile cînd părintele care datorează întreținere copilului său are un salariu şi/sau alte venituri neregulate sau fluctuabile ori primește salariu şi/sau alte venituri, total sau parțial, în natură, ori nu are un salariu şi/sau alte venituri, precum şi în alte cazuri când, din anumite motive, încasarea pensiei de întreținere, sub forma unei cote din salariu şi/sau alte venituri, este imposibilă, dificilă sau lezează substanțial interesele uneia

dintre părţi, instanţa judecătorească poate să stabilească cuantumul pensiei de întreținere într-o sumă bănească fixă plătită lunar sau, concomitent, într-o sumă bănească fixă şi sub forma unei cote din salariu şi/sau alte venituri conform art.75. Cuantumul sumei bănești fixe încasate în conformitate cu alin. (1) se determină de instanţa judecătorească, ţinându-se cont de starea materială şi familială a părților, de alte circumstanțe importante şi păstrându-se, dacă este posibil, nivelul anterior de asigurare materială a copilului.

55. Potrivit art.3 alin.(1) al Convenției internaționale cu privire la drepturile copilului din 20 noiembrie 1989 de la New York, în toate deciziile care îi privesc pe copii, fie că sunt luate de instituții publice sau private de ocrotire socială, de către tribunale, autorități administrative sau de organe legislative, interesele superioare ale copilului trebuie să fie luate în considerare cu prioritate.

56. În acord cu prevederile art.5 al Convenției, statele părţi vor respecta responsabilitatea, dreptul şi obligația pe care le au părinții sau, după caz, membrii familiei lărgite sau a comunității, conform cutumei locale, tutorii sau alte persoane prin lege responsabile pentru copil, de a-i da acestuia, într-un mod care să corespundă dezvoltării capacităților acestuia, orientarea şi sfaturile corespunzătoare exercitării drepturilor pe care i le recunoaște prezenta Convenție.

57. În conformitate cu prevederile art.18 alin.(1) al Convenției, statele părţi vor depune eforturi pentru asigurarea recunoașterii principiului potrivit căruia ambii părinți au o răspundere comună pentru creșterea şi dezvoltarea copilului. Răspunderea pentru creșterea copilului şi asigurarea dezvoltării sale le revine în primul rând părinților sau, după caz, reprezentanților săi legali. Aceștia trebuie să se conducă înainte de orice după interesul superior al copilului.

58. Astfel, Colegiul civil, verificând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, în raport cu prevederile aplicabile la caz şi criticile aduse în cererea de apel, constată că instanța de judecată ierarhic inferioară eronat a ajuns la concluzia temeiniciei pretenției Ignat Natalia cu privire la încasarea pensiei pentru întreținerea copilului minor în mărime de 1/3 din salariu sau alte venituri, lunar.

59. În susținerea acestei concluzii Colegiul civil menționează că, este cert că atât normele de drept naţionale, cât şi cele internaţionale stabilesc că, răspunderea pentru creşterea copilului şi asigurarea dezvoltării lui le revine ambilor părinţi, care, indiferent de situaţiile de conflict apărute între ei trebuie să se conducă înainte de orice după interesul superior al copilului, iar, părinţilor care au în grijă un copil le revine în primul rând responsabilitatea de a asigura, în limita posibilităţilor şi a mijloacelor financiare, condiţiile de viaţă necesare dezvoltării copilului.

60. Din dispoziţiile legale citate supra, rezultă cert că ambii părinţi, în egală măsură, au obligaţia de a compensa cheltuielile pentru întreținerea copilului său minor.

61. Totodată, reieșind din prevederile legale enunțate, se reține că, încasarea pensiei de întreţinere pentru copiii minori sub forma unei cote din salariu şi/sau alte venituri poate avea loc numai în cazul în care pîrîtul este angajat în cîmpul muncii, avînd un loc de muncă de bază şi, după caz, altul ocupat prin cumul, dispune de un salariu stabil şi/sau alte venituri, cu prezentarea actelor ce confirmă mărimea salariului şi/sau alte venituri ale sale
62. La caz, nu au fost prezentate probe care să confirme faptul că intimatul/pârât este angajat oficial în câmpul muncii.
63. Totodată, Colegiul notează că, în ședința instanței de apel, apelantul/pârât ***** a declarat că nu este angajat oficial în câmpul muncii și este de acord să achite pensia pentru întreținerea copiilor minori în mărime fixă, în sumă de 1000 lei pentru fiacre copil.
64. Astfel, Colegiul subliniază că, cu toate că, în cererea de chemare în judecată reclamanta a solicitat încasarea pensiei de întreţinere 1/3 din toate veniturile, prima instanță urma să încaseze pensia de întreţinere pentru copiii minori, conform prevederilor art.76 alin.(1) Codul familiei, într-o sumă bănească fixă.
65. În această ordine de idei, Colegiul civil notează că, la încasarea pensiei de întreţinere într-o sumă bănească fixă, urmează să se ţină cont de starea materială şi familială a părţilor şi de alte circumstanţe importante. Starea materială reprezintă situaţia social-economică a persoanei (părinte), determinantă pentru întreținerea unei vieți decente pasibile stabilirii în rezultatul identificării tuturor bunurilor imobile şi mobile deţinute în proprietate, a veniturilor obținute din activități generatoare de profit, precum şi a factorilor ce influențează nemijlocit aspectul economic al persoanei (ex. capacitatea de muncă, studiile etc).
66. La caz, Colegiul civil reține că, în ședința instanței de apel, apelantul ***** a declarat că este de acord să achite pensia de întreținere a copiilor minori în mărime de 1000 lei lunar pentru fiecare copil.
67. În cotextul celor expuse supra, Colegiul, subliniază că, obiectul obligaţiei de întreținere îl formează mijloacele necesare traiului, adică alimente, locuință, îmbrăcăminte, medicamente, nevoi spirituale, dar şi mijloace necesare pentru creşterea, educarea, şi pregătirea profesională a copiilor, precum și că întreținerea se acordă nu numai din câștigul din munca în sensul comun, dar şi din alte mijloace ale debitorului obligaţiei de întreținere, tocmai în virtutea principiului potrivit căruia întreținerea se datorează în dependență de nevoile celui care o cere, dar şi cu mijloacele celui care urmează a o plăti,
68. Prin urmare, părinţii urmează fi obligaţi la asigurarea unui nivel de trai suficient copiilor săi minori, pornind de la interesul primordial al copiilor, iar acest cuantum nu trebuie să creeze dificultăți la încasarea pensiei de întreținere şi trebuie să fie în interesul major al copiilor, ultimii fiind în drept să fie asigurați din punct de vedere material în deplină măsură şi fără nicio restricție sau condiționare

69. În această ordine de idei, Colegiul civil, ține să menționeze că, părinții sunt obligați să creeze copilului condiții adecvate pentru creșterea și dezvoltarea acestuia, atât fizică cât și psihologică, astfel încât suma dispusă spre încasare de către instanţă, să acopere necesitățile specifice vârstei copilului, iar aceasta reclamă costuri ce depășesc simpla întreținere
70. Așadar, Colegiul civil consideră just şi întemeiat de a încasa pensiei de întreținere în mărime de 1500 lei lunar pentru fiecare copil minor, acest cuantum fiind unul rezonabil.
71. În acest sens, Colegiul civil subliniază că, starea materială a părintelui sau opinia sa față de cuantumul pensiei de întreținere, pe care urmează să o achite, nu este un factor esențial și primordial, deoarece acesta, în orice circumstanțe, este obligat să asigure întreținerea copilului necesară pentru o dezvoltare normală a acestuia. La stabilirea cuantumului pensiei de întreținere, în orice caz, instanța ține cont în primul rând de dreptul copilului de a beneficia de o întreținere corespunzătoare, precum și de interesele acestuia.
72. Astfel, dat fiind că instanța de apel a stabilit netemeinicia încasării pensiei pentru întreținerea copiilor minori sub forma unei cote din salariu şi/sau alte venituri, hotărârea primei instanțe urmează a fi casată în această parte.
73. Inserat în preambulul Convenției Europene şi Statutul Consiliului Europei, constituind în același timp atît un important impuls la adoptarea Convenției (Golder c. Regatului Unit al Marei Britanii, nr.4451/70 din 21.02.1975, par.34, f.d.30), cît şi parte integrantă a Convenției în conformitate cu prevederile art.31 alin.(2) al Convenției de la Viena, nu poate fi neglijat la soluționarea pricinilor civile potrivit prevederilor art.12 CPC.
74. În optica conturată Colegiul reține că, sacrificarea principiului preeminenţei dreptului în sensul impunerii unei alte conduite decît cea prescrisă de către legislator va avea *inter alia* drept efect defavorizarea procesuală a apelantului, deoarece asemenea acțiuni nu pot fi respinse de către instanţa de judecată decît în condițiile expres stabilite de lege, în caz contrar, acţiunile arbitrare ale instanței sunt incompatibile testului de imparțialitate obiectivă perceput de un observator informat şi dezinteresat. Or, imparțialitatea este esențială pentru îndeplinirea adecvată a funcției judiciare, ea privește nu doar hotărârea însăși, ci şi întreg procesul, prin care se ajunge la aceasta (valoarea 2, principiile de la Bangalore privind conduita judiciară).
75. Astfel Colegiul relatează că, potrivit Hotărîrii Curţii Constituționale nr.3 din 20.01.2015, §41 importanța principiului legalității presupune ca legea să fie respectată, această exigență există nu doar pentru indivizi, dar în egală măsură şi pentru autoritățile publice şi private, în măsura în care legalitatea vizează actele agenților publici, exigența este ca aceștia să acționeze în limitele atribuțiilor care le-au fost conferite de lege, motiv din care, instanţa de judecată nu constituie o

excepție de la regulă.
76. Din considerentele menționate şi având în vedere faptul că, prima instanţă a adoptat o hotărîre neîntemeiată în partea încasării pensiei pentru întreținerea copilului minor sub forma de 1/3 cotă-parte din salariu sau alte venituri, Colegiul civil ajunge la concluzia de a admite apelul declarat, a casa hotărîrea primei instanțe și a emite o nouă hotărîre în partea pretenției de încasare pensie pentru întreţinerea copiilor minori, cu încasarea de la *****, în beneficiul *****, pensie pentru întreţinerea copiilor minori *****, născut la ***** și *****, născut la *****, în mărime fixă de 1500 lei, lunar, pentru fiecare copil, începînd cu data adresării cererii în judecată - 26 octombrie 2022, până la atingerea majoratului copiilor minori și, în rest menținerea hotărîrii contestate.
77. În conformitate cu prevederile art.art.385 lit.c), 389-390, 394 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău,

D E C I D E:

Se admite apelul declarat de *****.

Se casează parțial hotărârea Judecătoriei Criuleni (sediul Dubăsari) din 30 decembrie 2022, pronunțată în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de *****împotriva lui *****, intervenient accesoriu DASPF Dubăsari cu privire la desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copiilor minori, încasarea pensiei de întreținere a copiilor minori și încasarea pensiei de întreținere a fostului soț, în partea încasării pensiei de întreținere a copiilor minori în cuantum de 1/3 cotă-parte din salariu sau alte venituri, începînd cu data de 26.10.2022, pînă la atingerea majoratului copiilor minori, și în această parte se emite o nouă hotărâre prin care:

Se încasează de la *****, născut la *****, IDNP ***** în beneficiul *****, născută la *****, IDNP ***** pensie pentru întreţinerea copiilor minori *****, născut la ***** și *****, născut la *****, în mărime fixă de 1500 /una mie cinci sute/ lei, lunar, pentru fiecare copil, începînd cu data adresării cererii în judecată - 26 octombrie 2022, până la atingerea majoratului copiilor minori.

În rest, hotărârea Judecătoriei Criuleni (sediul Dubăsari) din 30 decembrie 2022 se menține.

Decizia este definitivă, dar poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiţie în termen de 2 luni de la data comunicării deciziei integrale, prin intermediul Curţii Supreme de Justiţie.

Preşedintele şedinţei,
Judecătorul Victoria Sîrbu

Judecătorii: Anatol Pahopol

Dorin Dulghieru